

עין משפט
גד מצוה

עמ: ר"ן

ואלו נדרים פרק אחד עשר נדרים רש"י

מסורת הש"ס

ג א מ"י פ"ב תל
נדרים הל' ז סמ"ג הלכות
נדרים פ"ב י"ד סמ"ג הלכות
ט"ז פ"ב
ד ב ג מ"י פ"ב תל
טו"ט פ"ב תל

א) לקמן פ"ב (ט) ע"י לקמן
ב) א"ל: א) וק"ל ע"ל
ד) (מסכתא פ"ב י"ד)
ה) לקמן פ"ב (ז) ע"ל תל

תורה אור השלם
1. אלה החקים אשר
צוה יי אה משה בן אה
לאשה בין אב לבתו
בנערה ביה אביה
במדרש ל"ח

מוסף רש"י

אין אלו נדר עני
נפש. וכן ככלל שפיר
לעולם נפש שפיר (בבבב)
ע"י י"ב שפיר יגרשה
והוא אסורה לו. לומר
לו, דלמה מלאה עושה
אחר הנידון שפיר
נרשתי אסור למה
מלאה וכל משפט דיה
מניקין וי"ל. וקול
אדם אסור דני לא
לעולם. כגון משפט דיה
שפיריה נפשות לכתוב
לעולם אחר נידון א"י
שלא כל נרשתי נפש
לעולם דהא מנרשתי היל
לנפשות נרשתי משפט לו
שיא אסור (למנו פ"ב).

פירוש הרא"ש

א"ל ה"ה י"ב ע"י
א"ל שפיר. ה"ה תלמידי
עד שפיר ירשע לו:
נ"ל שפיר שפיר י"ב
דברים שפיר י"ב
וה"ה נמי א"ל וה"ה נקט
נפש משום דני נפש
לעולם נפש ומה"ה ק"ל
מרה א"ל נדרים שפיר
לניה כגון שפיריה
למשו או שפיר נדרים
שפיריה א"ל נפש:
ב"י שפיר א"ל ה"ה
נדר. ד"ה משפט ה"ה
השאל לישא דק"ל בין א"ל
למשו דק"ל כל זמן שה"ה
א"ל: ר"ב יוחנן א"ל
י"ב. א"ל: דה"ה א"ל
א"ל: ה"ה נפש משפט
דיה משום דמשפט
דיה: שפיר י"ב וק"ל
שפיריה ויחול הנדר ולא
יכול להחזיר הלך מפר
לש ויקרי שפיר נדרים
שפיר לניה כ"ן דלמשו
ה"ה השאל ובשפיריה
ה"ה נדרים שפיר לניה
אלא כ"י מפר לה השאל
ה"ה שפיר לעולם: א"ל
נדר עני נפש שפיר בין
לעולם בין א"ל: בין
לעולם כל זמן שה"ה תלמי
בין אחרים א"ל תלמי
יתפס לנדר: אין בין
עני נפש שפיריה
כלומר כל מה שפיריה לעולם
ה"ה שפיריה ויחול הנדר כל זמן
שה"ה תלמי וכן א"ל נדרים

אמר רבי יוסי וכו'. ובגמרא (א) מפרש דל"ן עני נפש אלא כגון קונס
שלא אוכל כשר ושלא אשפה יין וכדגמרא (ב) נמסרת חמומות כפרק
המדריג לרבי יוסי ולרבנן דבריהם שאין בהן נפש כגון שגדרה
שלא לאכול עמו כקערה דהיינו דבריהם שנינו לניה בגמרא מפרש
ה"ה מפרין בעל: פירות מדינה זו

עלי. כקונס. מפרש דבריהם דרבי
חייא (א) א"ל י"ש לו חלק כן זה עני
נפש אין לו חלק כן אין אלו עני
נפש ויבא לה ממדינה אחרת: וא"ל לא
ה"ה פירוש. של בעל אלא היינו
שהמנוי היה מעלה לו מנויות ה"ה
זה יפר דבר ר' יוסי דהיינו עני נפש:
ג"כ מ"ה מ"ה ואלו נדרים שפיר
וקמפרש כ"ו עני נפש מכלל דשאין
עני נפש כגון דברים שנינו לניה
א"ל מפר: והפ"ה. כפרי בין א"ל
למשו בין א"ל לנדרים שפיר מה מ"ל
א"ל לנדרים ש"ש כ"ן עני נפש ה"ה
כ"ן נדרים לעולם נפש אלא מלמד
שהבעל מפר נדרים שנינו לניה:
א"ל. ה"ה ויהי בין נדר עני נפש
בין שנינו לניה מפר: מי"ו נדר
עני נפש מפר לעולם. אפילו לאחר
שנלא מתחמו שמתגרש או תתאלמן
וה"ה מ"ה אלו נדרים שפיר מפר
לעולם: (ב) וי"ה מפר: לא או תתאלמן.
דנפקא מרשתי: ח"ל ע"ה. נדרים
שנינו לניה א"ל י"ש כ"ן כ"ו. ה"ה ה"ה
דק"ל שפיר למילתא: וי"ה מ"ה א"ל
דברים שאין בהן עני נפש כ"י מפר
לש דהיינו ע"ה וסמ"ג. כמת"י קונס
שפיר לפ"ך כל מה שא"ל עושה
לנדרת פ"ך י"ה עלי כקרבן: ר' יוחנן
בן נורי אומר יפר דשפיר יגרשה ומה
אסורה לו. דכמה שפיריה א"ל אין
דבריה כלום דלניה יכולה לאסור עלי
מה שקנו לו חכמים ממנה א"ל א"ל
יגרשה מיד חל הנדר ומה"ה אסורה
לחזור לו שה"ה מודרת הנאה ממנו
והיינו דברים שנינו לניה וק"ל יוחנן
בן נורי יפר דלנדר דכי מפר והדר

מגרש לה מ"ה ח"ל ע"ה נדר: א"ל ה"ה ופ"ן. בין י"ש כ"ן עני נפש
ובין אין כ"ן עני נפש ה"ה לכו הפרה לעולם א"ל לאחר שתגרש א"ל
ונדר עני נפש מופרין לעולם בין לעולם בין אחרים בין יגרשה
ויחזרה בין משפ"ה אחרים: לעולם מפר. כשיגרשה ויחזרה א"ל נסמ
לאחרים ח"ל ע"ה: וק"ל מהדר א"ל כ"ן דרבנן הי"ה קנני דלמרה א"ל
א"ל: א"ל מ"ה דאמרה קונס פירות וכו' למש לי פרה. דכ"ן דלל אמרה
קונס פירות עלי כסם א"ל תליא נדרה (ג) כהנאה אמאי מ"ה מפר וה"ה
אפשר דלל ה"ה עני נפש דלל תרח"ל ולא תסמך כפירות. והשאל לל
כ"ל דרמיה עלמה ה"ה עני נפש: ועוד. א"ל דקאמרה כה"ג כה"ה ל"ה
ר' יוסי אין אלו נדר עני נפש כלל וה"ה ודאי נדר עני נפש ה"ה:
אלל

והמורה הלך א"ל נדרה כל זמן שה"ה רש"י לבי א"ל לא חל הנדר אלא כ"ן נדר דלל תלמי
שחול הנדר מפר שגרשה ומה ויחזרה שפיר נדר דלל מנינו נדר (ד) א"ל: א"ל ה"ה א"ל תרח"ל
ו"ה א"ל תרח"ל. דקאמרה שפיר קונס פירות עלי ואלל אמרה קונס רח"ל עלי א"ל תרח"ל א"ל תלמי
נפש א"ל מ"ה י"ה לא תעבור על תנאי ואלל יאסרו פירות עלי: ועוד (ה) א"ל: א"ל י"ה א"ל נדר עני
ד"בא רחצה ובתסריא פירות קונס עלי. א"ל: דפרין לרבנן דלל מ"ה כ"ן דהשאל לל ה"ה עני נפש מ"ה
פרין שפיר השאל א"ל מ"ה דקאמרה ר' יוסי בין דאמרה פירות עולם עלי א"ל תרח"ל א"ל נדר עני נפש
בין שפירין ל"ל עני נפש א"ל: דהשאל לל מ"ה מפר משום ק"ל השאל וה"ה ל"ה למימר ר' יוסי אומר לא יפר:

אמר רבי יוסי אין אלו נדר עני נפש. מפרש בגמ' (א) דל"ר יוסי
נדר עני נפש הוא דלל היין אבל דברים שנינו לניה היין:
ואלו כ"ן נדר עני נפש. משקנא דמילתיה דרבי יוסי היא: ויבא
לה ממדינה אחרת. דכ"ן דמותרת לאכול מפירות מדינה אחרת אין
זה עני נפש: וא"ל לא ה"ה פירוש

אלל ממנו. שהמנוי זה מקיפו ולא
ימלא אחר שיהא מקיפו ופעמים שאין
לו מעות ומלאכת ה"ה מתענה הלך
יפר. ומתענה דל"ר יוסי נמי כנדרה
מפירות מדינה שה"ה דרה כ"ה יפר
דלל גרשה מדינה מהמנוי המקיפו
וכי קנני יבא לה ממדינה אחרת כשלא
נדרה מפירות מדינה: דברי רבי
יוסי. כגמרא (ב) מפרש למה לי כ"ן
דברים מילתיה תנא אומר ר' יוסי:
ג"כ י"ה מנרש לה ח"ל. ומתסמך
כ"ו א"ל שפיר שחור ונשאה: והפ"ה רבי
יוחנן בן נורי אומר יפר. מהמנין
ה"ה כה"ה פירוש וקנני יבא קונס
שפיר עושה על פ"ך א"ל כ"ן להפר
ה"ה משעבדל א"ל ואלמיה כ"ן
לשיעוריה דבעל ש"ה ויקיפיקו קונס
ר' יוחנן בן נורי אומר יפר ש"ה לא
יפר ויחול הנדר כשיגרשה ומה"ה אסורה
לחזור לו ש"ה יגרשה ממנה ומש"ה יפר.
אלא כ"י מפר לה מעיקרא א"ל כ"ן
גירושין א"ל ח"ל נדרה ופ"ה דמשעה
ידיה מדברים שנינו לניה ה"ה:
בין לעולם. מהניא הפרה דל"ה בין
שה"ה רח"ה לעולם של מפר:
בין לאחרים. אפילו גרשה ונשאה
לאחר: אבל אין כה"ה עני נפש א"ל
דברי שנינו לניה לעולם מפר לאחר
א"ל מפר. דכ"ן ששאל נדרה בעלה
למה דל"ה ויח"ל נדרה וה"ה
קנני ואלו נדרים שה"ה מפר בין לעולם
בין לאחרים דכ"ן דמני מפר כמת"ה
ה"ה עולמית משמע: ה"ה קאמרה.
לשון קונס א"ל ש"ה עולם עלי א"ל
א"ל למה לה הפרה לא תרח"ל ואלל

ליחסרון פירות עולם. דמללל מני כגון שגדרה כרח"ה ע"ה
אלמא כרח"ה ל"ה עני וי"ן דל"ה עני למה לה הפרה. ומדלמריין
ה"ה לישאל דלמה לה הפרה ואמרי' נמי לא תרח"ל ואלל ליחסרון
פירות עולם ממה שמע דכל א"ל למה לא תרח"ל ע"ה
פירות ואלל ח"שין ש"ה תרח"ל וי"ה למידך דה"ה א"ל ר"ב יהודה
לעיל פרק ואלו מותרין (ד) ד: קונס עני כשינה ה"ה א"ל א"ל
למחר אל י"שן ה"ה ח"שין ש"ה י"שן למחר כמתנאי לא מודה
וה"ה א"ל לל למיחש דלמא רח"ה ותסמך מהשאל כפירי לאו קושיא
ה"ה ד"ה אמרה כה"ה קונס פירות עולם עלי מה"ה א"ל א"ל
ה"ה א"ל כ"ן שחלטה נדרה כ"ה א"ל כ"ן כמשמע שחול נדרה א"ל
לאחר שחבור על תנאי: ועוד כה"ה ל"ה רבי יוסי אין אלו
נדר עני נפש דלמא רח"ה ואסמרו פירות עולם עלי. לאו דינא
רח"ה דה"ה א"ל קאמריין קנא לא תרח"ל ואלל ליחסרון פירות
רח"ה אעיקר נדרה ה"ה א"ל עני נפש וא"ל א"ל דלל מודה ל"ה
דלמא רח"ה ה"ה לל למימר אין יכול להפר משום נדר עני נפש:

ד"ה. דמקנני תנא שגדרה כ"ן מפרות א"ל תרח"ל ואלל קנני שגדרה כרח"ה נדר דרמיה
נ"ה לא ע"ה א"ל ר"ב לא תרח"ל ועוד כה"ה ל"ה רבי יוסי אין אלו נדר עני נפש דלמא רח"ה
ע"ה וקשה דמשיקרא פ"ך ל"ה תרח"ל ואלל ליחסרון פירות עולם והשאל פ"ך א"ל ר"ל דמשמע ל"ה מללל קנני
רבי יוסי אומר לא יפר וקאמריין אין א"ל נדר עני נפש לאר"י לך כה"ה נדר דל"ה א"ל א"ל תרח"ל א"ל נדר
עני נפש ורמ"ה פ"י דה"ה מ"ן א"ל א"ל תרח"ל ואלל דלמא קונס פירות (א) א"ל תרח"ל דלל א"ל תרח"ל
ק"ל לל מנוחלל ד"ה א"ל מפר מרד"ה וד"ה א"ל דה"ה א"ל תרח"ל ואלל תרח"ל א"ל תרח"ל ואלל
מ"ה ק"ל לל מנוחלל א"ל נדר דקדושה ה"ה נדר דע"ה נפש: